17 ta' Gunju, 1963.

Imhallef:

Onor. J. Caruana Colombo, B.Litt., LL.D.

Carmelo Ciantar et noe

versus

Carmelo Pulis

Alimenti — Mara — Self — Mutwu — filas ta'

Persuna li tislef lill-mara miżżewya flus ghall-alimenti tayhha meta żewyha ma jkunx qieghed imantniha ghandha dritt tfittex lir-ragel ghar-restituzzjoni ta' dak is-self.

Il-Qorti, rat is-sentenza tad-19 ta' Frar, 1955, fejn jinsabu riportati d-domanda ta' l-attur u l-eċċezzjonijiet tal-konvenut, u li biha dina l-Qorti rrespingiet l-eċċezzjoni tal-irritwalità tal-gudizzju opposta mill-konvenut, bl-ispejjeż kontra tieghu, u l-kawża giet differita biex titkompla fil-meritu;

Rat id-degriet tas-7 ta' Jannar, 1956 li bih ģie nominat bhala perit legali l-Avukat Dr. Herbert Ganado biex jirrelata jekk ghandhiex fondament il-pretensjoni ta' l-attur, u f'każ affermativ, jistabilixxi l-ammont lilu dovut mill-konvenut, u jaghmel l-osservazzjonijiet kollha li ghandhom x'jaqsmu malkaż;

Rat in-note tal-Avukat Dottor Joseph H. Kuereb prežentata fit-28 ta' Novembru, 1957, li biha hu assuma l-atti talkawža bhala prokutatur ta' l-attur Insiefer;

Rat il-process verbali tas-seduti mizmuma mill-perit legali, kif ukoll ir-relazzjoni ta' l-istess perit li giet minnu debitament guramentata;

Rat in-nota ta' osservazzjonijiet tal-konvenut li ģiet minnu prežentata fl-24 ta' Novembru, 1959;

Semghet lil konvenut bil-gurament kif wkoli lix-xhieda li gew minnu prodotti;

Rat id-degriet tat-30 ta' Gunju, 1960, li bih ģie nominat bhala espert kalligrafu Wilfred Flores biex jirrelata jekk ilkitba rizultanti mil-librett fol. 10 saritx f'darba biss jew blintervall ta' zmien hemm specifikati, u jaghmel l-osservazzjonijiet l-ohra li ghandhom x'jaqsmu mal-kaz;

Rat in-nota ta' l-attur prezentata fl-24 ta' Novembru 1960, li biha peress li qieghed hawn Malta jassumi l-atti tal-kawza personalment;

Rat il-process verbali tas-seduta mizmuma mill-espert kalligrafu, kif ukoll ir-relazzjoni ta' l-istess espert li giet minnu debitament guramentata;

Eżaminat l-atti l-ohra tal-kawża;

Ikkunsidrat:

Illi l-perit legali fl-imsemmija relazzjoni tieghu ssottometta (1) illi l-konvenut kien tenut li jaghti lil martu rata alimentarja ta' £3.10.0 fil-gimgha, li hija r-rata li mponietlu l-Ono-

rabili Qorti tal-Appell fil-kawża tas-separazzjoni; (2) illi l-konvenut ta lil martu flus b'rata ta £2 fil-gimgha ghal xi hamsin gimgha, £3 u £2.10.0 ghal xi ghaxar gimghat. Ta' bilfors li l-kalkoli jkunu approssimativi, però ikopru l-perjodu 11 ta' Settembru, 1952, sa nofs Novembru, 1953. Ghalhekk ta b'cirka £90 inqas milli kellu jaghtiha. Dan barra li martu kellha thallas l-ispejjeż gudizzjarji tal-kawża tas-separazzjoni; (3) illi ma jirrizultax li mart l-konvenut kellha mgemma flus; (4) illi l-attur issomministra lill-mart il-konvenut £80 f'diversi rati mit-13 ta' Ottubru, 1952 sas-16 ta' Novembru, 1953; (5) illi l-vantagg, li huwa l-bażi tal-"actio de in rem verso", li hija l-azzjoni preżenti, gie ghalhekk pruvat u l-ammont mitlub fic-citazzjoni huwa fil-limiti ta' dan il-vantagg li kellu l-konvenut bis-somministrazzjonijiet tal-mutwu lil martu mill-attur;

Illi l-konvenut fin-nota ta' kritika ghar-relazzioni ssottometta illi f'materja ta' alimenti ghandu jigi applikat il-principiu "nemo vivit in praeteritu"; u billi ma ģiex pruvat illi s-self serva ghall-hlas ta' djun ta' "groceries" ilbies u kera, il-konvenut mhux obbligat jirrifondi I-flus mislufa mill-attur. Din l-eccezzioni mhix sostenibili, ghaliex meta l-mara tkun mifruda "de facto" mir-ragel minghajr ma tkun tilfet id-dritt kontra tieghu ghall-alimenti, hi tista' tissellef flus ghal manteniment taghha u ta' uliedha jekk ir-ragel jirrifjuta li jaghtiha ialimenti jew ma jaghtihiex alimenti sufficjenti, u f'dan il-każ hu obbligat ihallas dak is-self, diversament ikun gieghed jarrikkixxi ruhu a spelież tał haddiehor (vol. xxxii. ii. 25). Issa ma ģiex pruvat illi Speranza Pulis, mart il-konvenut, qatt tilfet id-dritt ghall-alimenti kontra tieghu, u l-angas illi hi sselfet il-flus biex thallas dein li ghalih ma kienx obbligat il-konvenut, salv dak li se jinghad 'il quddiem.

Illi l-konvenut jikkontesta wkoll l-awtentičità jew ahjar il-genwinità tal-librett. F'dan ir-rigward l-espert kalligrafu fir-relazzjoni tieghu kkončedu li ghalkemm mill-eżami tekniku

tal dan il-libeett ma jarrizuliawa provi xjentifići sufficjenu. Ii jwasslu ghal čertezza assoluta li i-kuba disputat i saret f'darba biss, hu skopra elementi, li gew minnu deskritti dettaljatament, di jikkostitwixxu ndizji serji li ma kienx nemm l-intervalli ta' zmien hemm spećifikati, u li d-dati, l-figuri u l-karatteri in kwistjoni gew prodotti, kollha kemm huma, f'hin wiehed. B'konsegwenza ta' din il-konkluzjoni sottomessa perizja kalligrafa fil-fehma ta' dina l-Qorti kif presjeduta, ma ghandhiex tiĝi vulnerata l-attendibilità tad-depozizzioni ta' lattur in kwantu li hu ta' b'self realment lil Speranza Pulis !ammont totali tal-flus kif indikat f'dak il-librett. Il-kontenut ta' 4-istess libret, minbarra milli jinsab mahluf mill-attur, jinsab sostanzjalment konfermat mix-xhieda ta' Speranza Pulis u Jeannette Pulis a ndirettament anke mill-konvenut, li ma cahadx li qal lill-attur, f'nofs il-periodu li dan kien gieghed jaghti l-flus in kwistjoni, illi l-flus ghalxejn kien ged jaghtihomlha ghaliex ma kienx se jhallsu. Il-perizja kalligrafa ma tissolvix il-kuntrast li hemm bejn il-partijiet, ma tiddeterminax u ma tistax tiddetermina l-"quantum" tal-flus mislufa millattur:

Illi b'dan kollu l-attur ma jistax johrog mill-kawżali li fuqha tinsab bażata t-talba tieghu, jigifieri rifużjoni u hlas ta' flus li hu ta lill-mara tal-konvenut bhala rata alimentarja; u ghalhekk ma jistax jitlob hlas ta' flus liiha moghtija ghal skop iehor, bhal ma huma dawk li taha biex thallas bihom lil Avukat taghha, allura Dr. Alessandro Stilon De Piro. Jirriżulta mil-librett imsenimi li l-attur ta lil Speranza Pulis £12 fit-13 ta' Ottubru, 1952, u dan fost i-ohrajn, biex thallas lil Dr. Stilon, kif ghall-ewwel ammettiet l-istess Speranza Pulis fix-xhieda taghha, ghad li mbaghad biddlet din il-versjoni; iżda l-Qorti semghet fuq daqshekk lil Avukat Dr. Stilon u dan xehed, birreģistru f'idu, fil-20 ta' Ottubru, 1952, Speranza Pulis kienet taghtu £10 akkont ta' spejjeż ghall-kawża tas-separazzjoni. Issa meta wiehed jikkunsidra li dan il-hlas lil Dr. Stilon sar

appena sebat (7) ijiem mindu l-attur kien ta' £12 lill-mara tal-konvenut kif ukoll iċ-ċirkostanzi kif fuq deposti mix-xhieda, biifors jasal għall-konklużjoni li almenu għal £10 l-ammont ta' £12 mogħti mill-attur lil Speranza Pulis ma kienx għal alimenti tagħha, u għalhekk huwa, f'din il-kawża żgur ma jistax idaħħalhom;

Ghal dawn ir-raģunijiet u prevja konferma tal-perizja legali kompatibilment mal-konsiderandi fuq miģjuba;

Tiddećiedi billi tilqa' d-domanda ta' l-attur limitament ghas-somma ta' sebghin lira (£70) u tirrespingiha ghall-kumplament. L-ispejjeż, minbarra dawk ga provduti, jithallsu mill-kontendenti skond ir-respittiva vittorja u sokkombenza.